

Ο ΠΟΛΕΜΟΣ ΤΟΥ ΒΙΕΤΝΑΜ

Εργασία της μαθήτριας Έλλης Βελέντζα
για το πρόγραμμα ΣινΕφηβοι

- ▶ Ο **πόλεμος του Βιετνάμ(1965-1975)** ήταν η μεγαλύτερη ένοπλη σύγκρουση μεταξύ Δύσης και Ανατολής κατά την διάρκεια του Ψυχρού πολέμου. Θεωρητικά η μάχη ήταν μεταξύ του Δημοκρατικού Στρατού του Βιετνάμ (Βόρειο Βιετνάμ) και της Δημοκρατίας του Βιετνάμ (Νότιο Βιετνάμ). Στην πραγματικότητα όμως ήταν ένας πόλεμος μέσω αντιπροσώπων μεταξύ των ΗΠΑ και της ΕΣΣΔ, ένας από τους πολλούς που έγιναν λόγω της απροθυμίας των υπερδυνάμεων να εμπλακούν σε απευθείας πόλεμο μεταξύ τους που ίσως θα κατέληγε σε πυρηνική καταστροφή. Αμερικανοί στρατιώτες είχαν ήδη εμπλακεί από το 1959, αλλά σε μεγάλους αριθμούς κατέφθασαν κατά το 1965. Εγκατέλειψαν τη χώρα το 1973, κάτι που οδήγησε τελικά στην παράδοση του Νότου στις 30 Απριλίου 1975.
- ▶ Το Νότιο Βιετνάμ τέθηκε υπό την προστασία των ΗΠΑ και δέχτηκε γενναία οικονομική και στρατιωτική βοήθεια . Το 1956 ο Νγκο Ντινχ Ντιέμ Πρόεδρος της Δημοκρατίας ανέλαβε απολυταρχικές εξουσίες και με την αμερικανική βοήθεια εδραίωσε το αντικομμουνιστικό απολυταρχικό οικογενειοκρατικό καθεστώς του. Το Βόρειο Βιετνάμ και οι κομμουνιστές του Νότιου, οι οποίοι πίστευαν ότι θα κέρδιζαν τις εκλογές άρχισαν να οργανώνονται για να ανατρέψουν το καθεστώς. Το 1960 ίδρυσαν το Μέτωπο Εθνικής Απελευθέρωσης του Νοτίου Βιετνάμ και το 1961 συγκρότησαν τον Απελευθερωτικό Στρατό του Νοτίου .Το 1960 οι ΗΠΑ άρχισαν να στέλνουν στη Σαϊγκόν τους πρώτους «συμβούλους» με σκοπό να οργανώσουν τον στρατό. Στο τέλος του 1962 οι νοτιοβιετναμικές δυνάμεις πραγματοποίησαν μεγάλη στρατιωτική επιχείρηση κατά των Βιετκόνγκ, η οποία απέτυχε και κατέδειξε την αδυναμία του καθεστώτος να απαλλάξει τη χώρα από την απειλή των κομμουνιστών. Ο Αμερικανός πρόεδρος Τζον Κένεντι υποσχέθηκε την συμπαράσταση της χώρας του προς το Νότιο Βιετνάμ και άρχισε να στέλνει εκεί στρατεύματα αλλά το 1963 δολοφονήθηκε.

- ▶ Το 1964 ο πρόεδρος Τζόνσον που διαδέχτηκε τον Κένεντι χορήγησε στο Νότιο Βιετνάμ έκτακτη βοήθεια 60 εκατομμυρίων δολαρίων και ενίσχυσε τις αμερικανικές δυνάμεις. Το καλοκαίρι του 1964 βόρειες ναυτικές δυνάμεις επιτέθηκαν εναντίον αμερικανικού πλοίου ηλεκτρονικής κατασκοπίας. Δύο ημέρες αργότερα όμως, η αμερικανική ναυτική διοίκηση ανέφερε νέα νυκτερινή επίθεση κατά δύο αμερικανικών πλοίων ηλεκτρονικής κατασκοπίας στον κόλπο Τόνκιν. Η κυβέρνηση Τζόνσον αποφάσισε να δημοσιοποιήσει τις δύο επιθέσεις και να ζητήσει το ψήφισμα του Κογκρέσου για τη διενέργεια αντιποίνων έτσι όλοι οι βουλευτές και όλοι οι γερουσιαστές του Κογκρέσου ψήφισαν το λεγόμενο «ψήφισμα του κόλπου Τόνκιν», που εξουσιοδοτούσε τον πρόεδρο να αποκρούσει μελλοντικές επιθέσεις κατά των ενόπλων δυνάμεων των ΗΠΑ. Τα αμερικανικά αντίποινα περιορίστηκαν σε αεροπορικούς βομβαρδισμούς των ναυτικών εγκαταστάσεων του Βόρειου Βιετνάμ. Με τις επιχειρήσεις αυτές επισημοποιήθηκε η συμμετοχή των Αμερικανών στον πόλεμο, οι οποίοι και ανέλαβαν τη διεύθυνση αυτού. Οι δύο πλευρές συνέχισαν την αύξηση και την ισχυροποίηση των δυνάμεών. Το 1967 οι αμερικανικές δυνάμεις οργάνωσαν και εκτέλεσαν δύο μεγάλες επιχειρήσεις όπου σε αυτές οι επιτιθέμενοι κατάφεραν να διαλύσουν τις αντάρτικες βάσεις των Βιετκόνγκ. Έτσι περιορίστηκε προσωρινά η δράση των Βιετκόνγκ.

- ▶ Η ηγεσία του Βόρειου Βιετνάμ σχεδίασε επιθετικές επιχειρήσεις για να αναπτερώσει το ηθικό των ανταρτών και του πληθυσμού. Η πρώτη επίθεση άρχισε στις 21 Ιανουαρίου 1968 και η δεύτερη άρχισε στις 31 Ιανουαρίου 1968 (βιετναμέζικη πρωτοχρονιά) και περιλάμβανε επιθέσεις στις 36 από τις 44 πρωτεύουσες επαρχιών του Νοτίου Βιετνάμ, σε 23 αεροδρόμια και σε πολλές άλλες στρατιωτικές βάσεις. Η επίθεση μεγάλης κλίμακας έφερε τις κομμουνιστικές δυνάμεις σε ανοικτή σύγκρουση με τους αντιπάλους τους. Η επίθεση κατά της αμερικανικής πρεσβείας που άρχισε στις 31 Ιανουαρίου 1968 αποκρούστηκε εύκολα αλλά στοίχισε τον πόλεμο στις ΗΠΑ. Οι Αμερικανοί δημοσιογράφοι που διέμεναν κοντά στην πρεσβεία έσπευσαν να καλύψουν την επίθεση κατά της πρεσβείας. Το πρώτο τηλεγράφημα έφυγε προς τις ΗΠΑ και έλεγε ότι η πρεσβεία είχε καταληφθεί από τους Βιετκόνγκ. Το αμερικανικό κοινό παρακολουθούσε στην τηλεόραση τις οδομαχίες και διαπίστωσε ότι έπειτα από τρία χρόνια αεροπορικών βομβαρδισμών και την αποστολή 500.000 στρατιωτών ο εχθρός δε βρισκόταν στα πρόθυρα της κατάρρευσης, αλλά αντίθετα ήταν σε θέση να εξαπολύσει τη μεγαλύτερη επίθεσή του.

- ▶ Στις 31 Μαρτίου 1968, ο Τζόνσον ανήγγειλε τη διακοπή των βομβαρδισμών του Βορείου Βιετνάμ, το οποίο καλούσε σε ειρηνευτικές διαπραγματεύσεις και την παραίτησή του. Έτσι με την πολιτική κατάρρευση του Τζόνσον το Βόρειο Βιετνάμ πέτυχε ιστορική νίκη στο κέντρο βάρους του αντιπάλου του, που ήταν η αμερικανική κοινωνία. Η αμερικανική πολιτική ηγεσία αναγκάστηκε να αλλάξει τη στρατηγική της. Στόχος τους τώρα ήταν η σταδιακή απεμπλοκή τους από το Βιετνάμ και η ταυτόχρονη ενίσχυση των νοτιοβιετναμικών δυνάμεων ώστε να έχουν αυτοί τις ευθύνες του πολέμου. Μέχρι τον Αύγουστο του 1972 όλα τα μάχιμα αμερικανικά τμήματα είχαν εγκαταλείψει την Ινδοκίνα. Στις 27 Ιανουαρίου 1973 ο υπουργός Εξωτερικών των ΗΠΑ τη συμφωνία κατάπαυσης των εχθροπραξιών και την αποχώρηση όλων των αμερικανικών δυνάμεων εντός 60 ημερών. Η συμφωνία παρέδιδε το Νότιο Βιετνάμ στους Βιετκόνγκ. Έτσι το 1975, οι δυνάμεις των κομμουνιστών διέλυσαν τις νοτιοβιετναμικές δυνάμεις και κατέλαβαν τη Σαϊγκόν. Για πρώτη φορά οι ΗΠΑ έχασαν τον πόλεμο.

